

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Natalia Covalenco și avocatul Iuire Chirica, în interesele Nataliei Covalenco,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Prihojanin-M” împotriva Nataliei Covalenco cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-460/23
NR. PIGD 2-20083838-01-2ra-23032023)*

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023.
Temeiurile declarării recursului.
Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. C. Valah,
Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Cotorobai, A. Braga, A. Malîi,

04 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Natalia Covalenco si avocatul Iuire Chirica, în interesele Nataliei Covalenco

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Mariana Ursachi, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 13 iulie 2020, SRL „Prihojanin-M” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Covalenco, prin care a solicitat încasarea datoriei suplimentare la contract în mărime de 6 490,50 euro, penalitatea de întârziere a plății ratelor în sumă de 2 879,16 euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că a încheiat cu Natalia Covalenco contractul de investire a mijloacelor bănești în construcția imobilului nr. 997 din 20 august 2014. Obiectul contractului îl reprezintă obligația SRL „Prihojanin-M” să construiască din contul investițiilor Nataliei Covalenco și să predea în proprietate apartamentul nr. XX cu suprafața totală de 50,30 m.p., etaj 4, din complexul locativ cu nr. cadastral XXXX, din mun. Chișinău, str. XXXX, iar ultima să achite prețul bunului.

3. Potrivit clauzelor contractuale negociate și convenite de părți, prețul bunului a fost stabilit în sumă de 21 500 euro, care conform ordinii plăților a fost stabilit să fie achitată după înregistrarea contractului la OCT, dar nu mai târziu de 01 septembrie 2014.

4. Ulterior, la 05 septembrie 2016, administratorul SRL „Prihojanin-M” a depus cerere introductivă, prin care a solicitat instanței de judecată constatarea insolvabilității și intentarea procedurii de insolvabilitate în privința sa.

5. Astfel, prin hotărârea din 15 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău cererea introductivă a fost admisă fiind constatată insolvabilitatea față de reclamanta SRL „Prihojanin-M” și s-a intentat procedura de insolvabilitate.

6. Subsecvent, prin încheierea din 03 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în privința debitorului SRL „Prihojanin-M” s-a aplicat procedura de restructurare, iar administratorul insolvabilității a fost obligat să prezinte în termen de 30 zile Planul procedurii de restructurare.

7. La adunarea creditorilor din 13 iulie 2018, s-a aprobat Planul procedurii de restructurare, care a fost consultat la ședința comitetului creditorilor din 11 iulie 2018, iar la 26 iulie 2018, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a confirmat Planul procedurii de restructurare, fiind publicat în Monitorul Oficial la 03 august 2018. În conformitate cu prevederile Planului procedurii de restructurare confirmat a fost decisă continuarea construcțiilor de pe str. XXXX din mun. Chișinău, din mijloacele financiare ce vor fi acumulate de la investitori.

8. Prin urmare, reieșind din tipurile metodelor de realizare a contractelor de investiție încheiate de reclamantă cu creditorii garantați, s-a decis varianta de realizare ce presupune determinarea și achitarea unui quantum de investiție suplimentară din partea fiecărui creditor garantat necesară pentru atingerea sine-costului pe metru pătrat la data confirmării Planului procedurii de restructurare.

9. Astfel, conform devizului local de cheltuieli cu o marjă de eroare de 15-20%, costul suplimentar pentru fiecare investitor a fost determinat și evaluat la o sumă ce nu poate fi mai mare de 135 euro pentru un metru pătrat. Prin Planul procedurii de restructurare adoptat pentru realizarea contractelor de investiție s-a instituit ca achitățile efectuate de investitori a costului supra-contract să fie în dependență de opțiunea fiecăruia, fiind oferite 2 tipuri de termene: termen obligatoriu, eșalonat în rate egale în termen de cel mult 6 luni a sumei suplimentare de 135 euro pentru un metru pătrat.

10. De asemenea, conform Planului procedurii de restructurare, pentru întârzierea ratei a fost stabilit că se va aplica cost suplimentar câte 0,4% lunar; termene opționale: 1) Opțiunea 1, prețul supra-contract 130 euro/un m.p. în termen de cel mult 3 luni; 2) Opțiunea 2, prețul supra-contract 145 euro/un m.p. în termen de cel mult 10 luni cu condiția că a avut loc finisajul fațadelor cu materiale durabile; 3) Opțiunea 3, prețul supra-contract 160 euro/un m.p. în termen de cel mult 15 luni din momentul aprobării Planului restructurării cu condiția recepției finale a blocurilor; 4) Opțiunea 4, dacă investitorul nu achită prețul supra-contract conform nici unei opțiuni, dar în termene ce depășesc recepția finală a blocurilor cu mai mult de 3 luni, acesta va achita prețul supra-contract 170 euro/un m.p. plus cost suplimentar calculat câte 0,4 % restanță pentru fiecare zi ce excede 3 luni de la recepția finală a blocurilor; 5) Opțiunea 5, dacă investitorul refuză apartamentul contractat, acesta va rezilia contractul și va primi mijloacele investite în următoarele proporții și termene: -dacă va rezilia contractul în primele 3 luni de la confirmarea de instanță a Planului procedurii de restructurare va primi (400 euro prețul de vânzare aprobat de adunare - 130 euro prețul de finisare) și 270 euro per m.p. din suprafața garantată (achitată); -dacă va rezilia

contractul după 3 luni de la confirmarea de instanță a Planului enunțat va primi integral datoria achitată, prețul supra-contract achitat și câte 255 euro pentru un m.p. din suprafața garantată.

11. Astfel, potrivit celor 2 tipuri de termene acordate investitorilor, acestora le-a fost acordat un termen de 30 zile din momentul confirmării Planului procedurii de restructurare, adică de la 26 iulie 2018, să prezinte administratorului insolvenței o cerere în care să indice opțiunea sa, în caz contrar opțiunea urma să fie determinată de administrator în dependență de data achitării sumelor.

12. În situația în care investitorul într-un termen de 30 zile nu alege nici o variantă din termenele opționale oferite și nu comunică administratorului insolvenței alegerea sa, aceasta semnifică că investitorul cade sub incidența termenului obligatoriu și este decăzut din alegerea unei opțiuni din termenele opționale oferite.

13. Totodată, reieșind din prevederile art. 208 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149/2012 (creanțele și drepturile creditorilor și ale celorlalte părți interesate sunt modificate conform prevederilor planului), se desprinde caracterul obligator al Planului procedurii de restructurare, care nu permite nici o derogare. Or, după confirmarea Planului activitatea debitorului se restructurează în modul prevăzut de acesta.

14. Subsidiar, având în vedere caracterul obligator al Planului, reclamanta menționează despre nașterea unei obligații de executare a subiectului parte la procedura de insolvență, în speță pârâta, care trebuie să execute obligația în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit, conform art. 572 alin. (2) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019). Scopul nașterii unei asemenea obligații precum și a Planului procedurii de restructurare este îndreptat spre salvagardarea reclamantei care se află în dificultate financiară pentru a-și continua activitatea și de a realiza proiectul până la final de construcție a trei blocuri locative.

15. Consecvent, reieșind din faptul că Natalia Covalenco în termenul de 30 de zile de la confirmarea Planului procedurii de restructurare nu a optat pentru nici o variantă din termenele opționale oferite, realizarea contractului său de investiție urma să fie efectuat conform termenului obligatoriu instituit, adică urma să achite eșalonat sau în rate egale, în termen de cel mult 6 luni de la confirmarea Planului, suma de 135 euro pentru un m.p.. Complementar, la ședința comitetului creditorilor SRL „Prihojanin-M” din 11 noiembrie 2019, precum și la adunarea creditorilor SRL „Prihojanin-M” din 16 noiembrie 2019, s-a decis obligarea administratorului insolvenței să depună acțiuni în judecată împotriva restanțierilor.

16. Reclamanta a menționat că bunul imobil contractat de Natalia Covalenco are suprafața totală de 50,30 m.p., prin urmare cuantumul sumei de investiție suplimentară ce urma a fi achitată obligator de investitor în termen de cel mult 6 luni de la confirmarea Planului procedurii de restructurare a fost de 6 490,50 euro, conform următoarei formule de calcul: $50,30 \text{ m}^2 \times 135 \text{ euro} = 6 490,50 \text{ euro}$.

17. Prin urmare, între reclamantă și pârâtă a fost stabilit un grafic de achitare ce presupunea achitarea sumei de 12 487,50 euro în 8 luni și anume câte 848,81 euro/lunar. Astfel, până la 06 decembrie 2019, urmau să fie achitate 8 rate în sumă totală de 6 490,50 euro. Consecvent, indiferent de cele stabilite de părți, pârâta nu a achitat nici o sumă, respectiv s-a format o restanță la suma suplimentară a contractului de 6 490,50 euro.

18. Totodată, având în vedere că potrivit Planului procedurii de restructurare a fost stabilit că pentru întârzierea ratei se va aplica un cost suplimentar câte 0,4 % lunar, reclamanta a invocat în speța dreptul de a aplica penalitate de întârziere, deoarece pârâta nu și-a onorat obligațiile din Planul procedurii de restructurare.

19. Respectiv, reclamanta consideră că raportând ratele stabilite la cuantumul costului suplimentar pentru întârzierea achitării ratelor, pârâta datorează următoarea penalitate: $848,81 \text{ euro} \times 0,4\% \text{ pe zi (07 mai 2019-06 decembrie 2019)} = 2 879,16 \text{ euro}$.

20. Astfel, reieșind din întârzierile la plata ratelor stabilite, pârâta a acumulat o datorie suplimentară față de reclamantă în sumă totală de 2 879,16 euro, ca penalitate.

21. Reclamanta a indicat că termenul de achitare a ultimei rate a expirat la 06 decembrie 2019, iar în scopul soluționării amiabile a litigiului și evitarea unei acțiuni în judecată a expediat în adresa pârâtei o notificare de plată la 10 decembrie 2019, cu acordarea unui termen de plată până la 31 decembrie 2019, însă nu a fost recepționată de pârâtă, care a parvenit cu mențiunea „nereclamat”.

22. Având în vedere caracterul impasabil al pârâtei în calitate de investitor la notificarea expediată, reclamanta consideră că până în prezent au fost aplicate toate mijloacele legale de soluționare a disensiunii date, iar termenele posibile oferite pentru onorarea obligațiilor neexecutate au fost epuizate și în consecință reclamanta a susținut poziția conform căreia este îndreptățită să solicite încasarea pe cale judiciară a sumei suplimentare la contract în mărime de 6 490,50 euro și penalitatea de 2 879,16 euro, ce rezultă din întârzierea plății ratelor.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

23. Prin hotărârea din 01 martie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Prihojanin-M”. S-a încasat de la Natalia Covalenco în beneficiul SRL „Prihojanin-M” datoria cu titlu de sumă suplimentară la contractul de investiție în construcția bunului imobil în mărime de 6 490,50 euro, în monedă națională la cursul oficial din ziua executării prezentei hotărâri. În rest, s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la Natalia Covalenco în bugetul statului taxa de stat în mărime de 3 984,72 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

24. La 31 martie 2022, Natalia Covalenco a declarat apel împotriva hotărârii din 01 martie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe ca fiind neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

25. Prin decizia din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Natalia Covalenco și s-a menținut hotărârea din 01 martie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

26. Pentru a decide astfel, instanța de apel, analizând lucrările dosarului în raport cu starea reală de fapt constatată, a conchis că prima instanța a adoptat o hotărâre legală și temeinică cu privire la încasarea de la Natalia Covalenco a datoriei suplimentare la contractul de investiție în construcția bunului imobil în mărime de 6 490,50 euro.

27. Cu referire la probatoriul administrat în speță s-a constatat cu certitudine faptul că Natalia Covalenco și SRL „Prihojanin-M” au încheiat contractul de investire a mijloacelor bănești în construcția imobilului nr. 997 din 20 august 2014, fiind stabilit prețul bunului în sumă de 21 500 euro.

28. Prin hotărârea din 15 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a constatat insolvabilitatea față de SRL „Prihojanin-M”, fiind intentată procedura de insolvabilitate.

29. Prin hotărârea din 26 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis demersul administratorului insolvabilității SRL „Prihojanin-M” privind confirmarea planului procedurii de restructurare, s-a confirmat planul procedurii de restructurare acceptat de adunarea creditorilor, conform procesului-verbal al adunării creditorilor din 13 iulie 2018, cu aplicarea planului procedurii de restructurare față de SRL „Prihojanin-M”.

30. Potrivit planului de restructurare, s-a stabilit că potrivit devizului estimativ de cheltuieli (care are o marjă de eroare de 15-20%), aportul sau costul suplimentar pentru fiecare investitor nu poate depăși suma de 135 euro pentru un m.p., suma maxim posibil de aplicat.

31. Prin decizia din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a decis confirmarea modificărilor planului procedurii de restructurare a debitorului SRL „Prihojanin-M”, aprobate/votate la adunarea repetată a creditorilor din 06 aprilie 2019.

32. Reținând caracterul obligatoriu al Planului procedurii de restructurare a SRL „Prihojanin-M”, instanța de apel a considerat întemeiată pretenția de încasare a sumei de la Natalia Covalenco a sumei de 6 490,50 euro, ceea ce constituie prețul supracontractat stabilit prin Planul de restructurare a SRL „Prihojanin-M”. Potrivit planului procedurii de restructurare s-a decis continuarea construcțiilor de pe str. XXXX din mun. Chișinău, din mijloacele financiare ce vor fi acumulate de la investitori.

33. Reieșind din tipurile metodelor de realizare a contractelor de investiție încheiate de SRL „Prihojanin-M” cu creditorii garantați, s-a decis varianta de realizare ce presupune determinarea și achitarea unui quantum de investiție suplimentară din partea fiecărui creditor garantat necesară pentru atingerea sine-costului pe metru pătrat la data confirmării Planului procedurii de restructurare.

34. Conform legislației dacă o parte recunoaște în ședință de judecată acțiunea/pretenția revendicată de reclamat, instanța pronunță o hotărâre de admitere a acțiunii/pretenției, recunoaștere care își păstrează veridicitatea și în instanțele ierarhic superioare, reclamantul fiind degrevat de obligația dovedirii circumstanțelor invocate (art. 131 alin. (3), (7), art. 211 alin. (3), art. 212 alin. (5) din Codul de procedura civilă, norme indicate supra). La caz, s-a constatat că Natalia Covalenco a recunoscut această situație.

35. Cu referire la argumentul Nataliei Covalenco privind dezacordul recunoașterii parțiale a acțiunii de către pârâta Natalia Covalenco în prima instanță, instanța de apel a menționat că nu poate fi reținut or, potrivit înregistrării audio rezultă că instanța a explicat în limba de stat, cât și rusă cerințele solicitate de către ultima, iar interpretul a tradus, la rândul său Natalia Covalenco a recunoscut parțial acțiunea, fiind de acord cu suma solicitată, și anume, a câte 135 euro pentru un m.p..

36. Pe cale de consecință, având în vedere că, la înaintarea acțiunii, în temeiul art. 86 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a fost amânată plata taxei de stat și ținând cont de faptul că, acțiunea societății/intimate a fost admisă parțial, prima instanță corect a ajuns la concluzia încasării de la

apelantă, în beneficiul statului Republica Moldova a taxei de stat în sumă de 3 984,72 lei, proporțional părții admise.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

37. La 03 martie 2023, Natalia Covalenco și avocatul Iurie Chirica, în interesele Nataliei Covalenco, au declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 01 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării datoriei cu titlu de sumă suplimentară la contractul de investiție în construcția bunului imobil în mărime de 6 490,50 euro cu rejudecarea cauzei și respingerea acțiunii ca nefondată.

SOLICITAREA RECURENTULUI

38. În susținerea recursului a indicat că contrar dreptului garantat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanțele ierarhic inferioare sau limitat la citarea poziției SRL „Prihojanin-M” fără a se expune asupra motivelor invocate de către Natalia Covalenco, iar instanța de apel a omis să se expună asupra motivelor din cererea de apel. Recurenta suplimentar a menționat că instanța de apel nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă și corectă a cauzei. În drept a invocat art. 432 alin. (2) lit. a), c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă în redacția până la 01 septembrie 2023.

39. În cererea de recurs suplimentară depusă la 26 septembrie 2023, reprezentantul recurenteii a invocat că SRL „Prihojanin-M” pe cauzele analogice aflate pe rolul instanței de fond a depus cereri de renunțare la acțiune. În drept, consideră că prin examinarea cauzei în fond se va schimba și se va consolida jurisprudența Curții Supreme de Justiție în cauzele analogice, indicând în drept art. 432 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă în redacția după 01 septembrie 2023.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

40. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

41. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 27 octombrie 2022. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022, a fost expediată Nataliei Covalenco și avocatului Iurie Chirica, prin intermediul poștei electronice la data de 11 ianuarie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la

materialele cauzei (f.d. 164). Astfel, recursul declarat de către Natalia Covalenco și avocatul Iurie Chirica în interesele Nataliei Covalenco, la 03 martie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege

42. La 24 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimatei SRL „Prihojanin-M” și avocatului Gheorghe Macovei, copia recursului declarat de către Natalia Covalenco și avocatul Iurie Chirica în interesele Nataliei Covalenco, împotriva deciziei din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului. (f.d. 184)

43. Prin referința depusă la 26 septembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d. 230) avocatul Gheorghe Macovei, în interesele SRL „Prihojanin-M”, a solicitat a declara inadmisibil recursul înaintat de Natalia Covalenco, iar subsidiar respingerea cererii de recurs. (f.d. 230-233)

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

44. Art. 433 alin. 1, lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

45. Art. 432 alin. 2, 3, 4 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„ Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

46. Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023. Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de către Natalia Covalenco și avocatul Iurie Chirica, în interesele Nataliei Covalenco, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

47. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților

MOTIVAREA INSTANȚEI

48. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

49. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

50. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

51. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

52. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

53. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

54. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

55. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

56. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu

cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

57. Argumentul recurenteii că în cazuri similare SRL „Prihojanin-M” a renunțat la acțiuni nu constituie temei de admitere a recursului, nefiind stabilită nici o condiție pentru a deduce că procesele invocate au o anumită tangență cu pricina dedusă judecării. Mai mult, practica judiciară urmează a fi unificată de Curtea Supremă de Justiție dar nu de instanțele de primul nivel. În situația în care intimatul nu renunță la acțiuni în prezenta cauză nu se atestă nici o condiție pentru ca soluțiile adoptate pe alte cauze să fie relevante speței date.

58. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către Natalia Covalenco și avocatul Iurie Chirica în interesele Nataliei Covalenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

59. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de către Natalia Covalenco și avocatul Iurie Chirica în interesele Nataliei Covalenco, împotriva deciziei din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizie este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Mariana Ursachi